

Onmisbare voedingsstof zink is over 21 jaar waarschijnlijk op

VAN ONZE REDACTIE GROEN

Jaarlijks sterven wereldwijd 800.000 mensen door tekorten aan onmisbare voedingsstoffen voor landbouwgewassen, vooral zink. Dat is evenveel als er sterven aan malaria, maar voor het gebrek aan zink is nauwelijks aandacht.

Zink, en andere voedingsstoffen als selenium en koper, worden de komende tijd nog schaarser. Daarmee nemen ook de risico's voor de menselijke gezondheid en voor de gezondheid van landbouwgewassen toe.

Dat is de conclusie van een rapport van het Platform Landbouw, Innovatie & Samenleving, dat gisteren werd aangeboden aan een topambtenaar van het ministerie van economische zaken, landbouw en innovatie. Staatssecretaris Bleker was verhinderd. Het onafhankelijke platform geeft gevraagd en ongevraagd adviezen aan het ministerie. Het hoopt dat de politiek het onderwerp van deze studie oppikt.

Het gebrek aan zink is het meest urgent. Daarom hebben de onderzoekers zich vooral op dat mineraal gericht. De helft van het landbouwareaal in de wereld ontbeert zink. Bodems die weinig of geen zink bevatten leiden tot lagere opbrengsten. Een tekort of gebrek aan zink in onze voeding leidt tot groeistoornissen, aantasting van het immuunsysteem en toenemende gevoeligheid voor infecties, zegt H. Udo de Haes, emeritus hoogleraar milieukunde aan de Universiteit van Leiden en lid van het platform.

De auteurs van de studie adviseren minder fosfaat (in kunstmest) te gebruiken. Dat komt de kwaliteit van de bodem ten goede. Een teveel aan fosfaat remt de opname van zink - en van ijzer en koper - door gewassen, aldus het platform. In China wordt geëxperimenteerd met vermindering van fosfaat en toediening van zink aan de bodem

vanuit de mijnbouw. Dat zal leiden tot een sterke opbrengststijging, blijkt uit de studie.

Er is echter een probleem. Bij het huidige gebruik zijn de nu bekende zinkvoorraden over 21 jaar uitgeput, zegt Udo de Haes. "Het meeste gaat naar de industrie. De landbouw heeft maar een beetje nodig, maar het is wel essentieel." In de landbouw zijn geen alternatieven voor zink, in de industrie wel. Daarom pleiten de onderzoekers ervoor dat de industrie zink waar mogelijk vervangt door andere stoffen.

Bovendien kan het gebruik van zink een stuk efficiënter. In veevoer wordt wel tot vijf maal meer zink toegevoegd dan vanuit voedertecnisch oogpunt noodzakelijk is. Ook moet een begin worden gemaakt met het sluiten van kringlopen om geen zink meer verloren te laten gaan, zoals nu al fosfaat wordt gewonnen uit mest en afvalwater.